

Алексей СЛЕПЦОВ.

ХОТУ СЫРЫЫЛАРЫ АРЫЙСЫБЫПЫТ

Сымата алтынны тийх
өрбүлүгүр Суоммалар күнүрү
бөлүктүр. Быйыл ити дуга 29-с
чынымыда түбүтүр.

Биһиги, сааһырыт; сааһыра
бирьыт суоллардар, урмэу
Сибирской камнэ тэрилтэлэргэ
күүрэн-хааран үлүгэбиллэрин
күндүтүк саныбыт. Бу күн ахтан-
санаан айабыт. Ол күрүк 40 сы-
анараа өтүүгэр оройуоннаабы
„Сельхозтехника“ холбоһук 4
суоннара хитү Вероянский оройу-
онугар ЗИУ-130 бырыкытпак
массыаннарынан айыпта
турмуһу. Уолто үстүү буоһука-
ны кэпсигэн айыналыбыт. Иван
Петрович Харитоню, Софрон
Софронович Кузьмин, Владимир
Дмитриевич Нерасов уонна ми-
Николай Николаевич Пономарев
буоһамыт. Саамай элэрдэ ми-
ончолорго 24 саастаабым.
Суолтарабылмын боһис сыла этэ.
Бу иһинэ Чураһылтан хону
сырыы суоҕа. Тонканиһый дэҥи
чутаһан итэһөс, араа суолу
оноромчулар оһуоран ааспыт сирдэ-
рэ халыһах бөрбүлүсхэһи иһэн
хас эргилтэн муһуһуаран айы
харабыт турар ыһкалар баалара.
Иһиниһи хас да сиргэ корон
сөһүйбүһүт. Бу суолу
хайыһахастар онорбуттарын
иһэр этибит. Бу сырыһа ол
Пономарев иһэр корбүһүт.

Үнүс кумиүгүтөр киңө
„Ойнаш“ пероваларыар тийи-
бил. Перовалар алгараа сиритэн
оройулар дигри 4 км 500 м
үрдүктүзүр. Мас-ог суок, барыш
таас хайа. Килини Большой Невер
хайаларынын тизилгөсө, суок
тайырыгы эбитер. Алгараа
массынашты аһар „дармаш“ диги
баар. Токтоон эрийи сыдыан
массынашарбын көрүнүбүс.
Содрон бастасы барш. Килиниг
хилеан сулуларын кылары суок
биргэ сыдыар курдук.
Умаратынан тийиң үкө баар
„дармашта“ токтоон аастыбыт.
Тополонейга каллибит. Бу сага
тутула сыдыар боһуонок эт.
Томоо, Нилгэс, Адылча
үрөхтөриниң, Эмнэс кушүтө
ууун-кэң, багашык айнааты-
быт. Неар тырхаштар шыныбыт
сиритиң сыдыабыт. Нилгэс
суоншарлар токтоон аһар остонбу-
ойшар баар („Якузолого“ бас
билигэ). Түүн-күнүс кел, неарлар

ойон туран сибирэй алы астан
ашиглаар. Сонуну сурналар.
Дыонно сыйхан алары үүтэй.

Этэ Хайгад кэлиһин: Хайа кур-
дук, бырыһа буюу куластаннын турар.
Манна сэрин сыһарыган
хорһоллуун хоскоммута.
Верхонский оройуһун тутан спор-
тор „Янказы автобеса“ бөөр.
Мэсэһиллара барыта – КраЗнар.
Манпан Баатайай чуһа.
Тинитин, Сельхозтары буһан
сөөкөннбит. Барыта нууча дыно.
Тоттору кэлэбинигэр таһаас
көрбөөн көрдүбүт. даһаны
мэһийибит. Тоттору айланан 200
км кэлиһин: Хоммут сирбинигэн
сарыһа 5 часкаа хоспорбуттар
редакторбун, дэһэ, айыһыһын

Редукторын тусгай эргүүлгээр
кюбингт. Төмнийлгэ сүрдээх,
түүгүн —50 кюриадых. Пиллэй
лампын үүдэрэн нивхас сулбу
гардан ниллбэл: „Эн хаван
массыншугун мангыншгун“,—дигн
баран, дьонум үхүүн Иван
массыншгунтар оспорон багтаагайга
тоттору барьшлар. Кюгто 5—6 час
сагдана лээ, кюгитогр, Иван эргэтгэн
бигри жемуйбуттар. Оспорон кюби-
стигте Агыншн барьшын бойом
хткбоотум. Удлагтар чойдогитогр.
Редуктор арьшта сук. Могуорун
арьштын куттум. Дойдубутун
булгарыша дигн буулш.
Топсинайга кюбингит —орус
таштын КрАЗ-тар оспоролтор.
Түгүн хаамыншын керөн баран
„хстанарарга“ дигн сүбгэстийб:
„Малодой, эн бастыншгун“,—
дигитогр. Ортосон ифэн тэмк
гыншыншгун чигчон нонүо
танушым. Хага бырькышын урек
ортотугар халбэл. Водилын бына
таршн кюбингитин. Дьонум оскон-
мийн хстангитон эмю цинил

биорити булгупар. ДТ тарактар
көксизги барысынын тролуну
состорон ылым. Иван алгач
свартик, электрлуги, маасынын
илдэ сындыр. Немец
сыбаралган кибити.
Остолбуйга алааныбыз. Аара
хонго, поюу кунүз, "Билеми"
тисан хонлугу. Умча хонго
Чурагыбын булугу.

Бу тэссэдэ барыта сонун, сэтхэгтэй тулган бэрхбэлэллэрээх. Ийнхөөтэй көрсүбүт массынна суолтара юннигэр хас илэрэн тэрдээн саралтат элэр. Улсын массыннаа халрга тэссэн суол бэрэн аһаарыла.

Илкысырылыгы 1981 сылэмго
кулун тутар саңа 2, "Уралыңа!"—
миң, Алексей Семенович Собакин,
Владимир Егоревич Халмогоров
булэммыг эмго
"Сельмехтехника" салтас чакс
итибил, Эмго, "Омканырыңа!"
аксылыл, Бу сырылы "Дыңача"
үрәк утары сулга кыскың 3
"Урал" сулу булган споратор.
Кың атлыларың ала түрүбүл.
Искер "дуучулар ком даушы
кыбырон сулу булган споратор"
диги салгалаттыл. Сотору
кыраңас бөдүйи сирг кырон
таңта илгил хаалыбыл. Келгил
астарың, соолуу, бусулуу бөд.
Нилгил тауыстыбыл. Бу эмго апал
бырабыла, ташы ханы
аһарылыл этери споратор эбил.
Эмго биер үрәңи эбиллибит.
Толууга кураңах килей кыры
эбиллибит. СМРО багылар
сүөскөбил.

Үнүс сырым 1982-жылдан баштап
булбута. Егор Егорович Попов
| - дини | нисан | айынанбы.

„Аукционатор“ С-100 парашют сиптас чактарын белинг ыра-ханык тентибит. Илалон „Ураг“ массыннчактыт. Бу сырынга Томонгон Топонийга тийибит. Апра туок ди суок. Егорум прикбин беалыга быкташ, апан борт кырт-тантуулусытлар. Сыбаара суок. „Саалыг толкуй“ нада булга. Кийим бойго толкуйдуу оюста. Сиремнеларын аһуан ояно рес-соры кыбыла, домраткан бары-ныбын тартаран юбиста. Оюк „чел“ паша ыксап халыт. Батпайга тийибит. Сиремт нууча уола бирелер. Эргэ Верхотский куоратынат, Суордунан, Дулашак үрөкүнөн эбон Верхотскийбт сис хайыпн дабайт хулу бөһайишаш, Дына Кылат бирисогу келибит. Оюк аймастарын жүрүк корустулор. „Тугу да пальмат, барыпн бойбон оторухулут, таһагы сүөкүбүт, пөйбөит“,- диктор. Егор быстыбыт беалыпн сыбааралына. Алаан бары кабан-паларыгылар кирин уулуан хаалгыбыт. Барыпн оторон, тейин бары улуутунердылар. Массыннеларыгылар илалын бырысыктарыгылар бирдин бейон торук „жордунун рудат“ испейнерлары (бириниэ 5-тин төлөп ыйбайынаах) таһагыны Дьокускайга аэропорк ыгытылар. „Специальный Пролет“, транспортнай суруян бирелер. Топонон, кулун тутар 8 күмүтүр Топонийга келибит. Билор диком-мут (чураталыр) суонгар Никскай Василийич Макаров көрөининин Казыпал үнүгэй баайы уоккайга олорхолор, бытыбыт Поинка Гореленая (киномешниктыл сыгыара) баара. Дьоммут чөйөттөлор. „Манна хонумат, тэйичи бары уулуун“,—диги сүбөтөлор. Бу сырыбыгылар аара шокерскайга фрукта алына баара, оулорбутулар аныксын алыгыстыбыт. Киргэтэрбитигэр японскай ояно паше таһага мильрайшал бутах азылыгыт. Дьобитигэр хонон бары Дьокускайга кирбинитигин Чымынпа алардылар Билго эгэ эр булгалар. Чымынпа сүөксөн бары, салгы Эюонкага комб-арм тоно астыбат Оюк Сва сирин хлу отпүтүн калып сокуруу тийиш эрмилкыныт. Оюк пашы-лыбыт, олохтутур умкулубат сырын эгэ. Бу сырыбыгылар

табағы бұлт, тойын биригэ
Джоуксыйн „Сельхозтехника“
атыга ардын эсепчиге
Василий Ильич Можаев
(журок) биригэи Морду
(журок) утук-онго улагт эл.

Бийигт күлүүсө суонгарыраш
хоту улуустарга сырлыны арыныла
га бийибт сөмөй кылаштытын көл-
лөрөнбт эбиит деген көп тутпа
самыбын. "Нуралчылар-айан
сулун ааттаахтары" (2016 с.)
книгезе быраштарбын 1993
сыппан хоту улуустарга сырлыны
саудыбытара сурттар. Ол ага
бийигт кылаштытын 16 сөл
бийибт баран.

[illegible]

Николей ЦОНОМАРЕВ,
Саяа Оросуубулуксунин
транспортун үлүүлгүч үлүһиңгү,
үлү бичирмөгү.

Хиризмизаруе А.С. Соёлов,
Б.Б. Никитин, Н.Н. Никитин,
В.Б. Хитовский

Сэрээх дьаһал

Чуранчы күүрэгэйз Аграфена дьоро күүнүгэр

Бу дүгээлэг А.И. Кузьмина бичрэг ахьсныг, бичрэгнийгээ бичлэгийг дотоотроо, кишин бичлэгийн сэнхээрээ чиглэр сэрлэгээр.

“Төрөөбүт дойду” деген ырынын
Сырдан Гогольс байанын доңузугулан
“Атыс” бөлүгүнө ар хурура ыыша.

Назанда Зайноловия Агирева Кузнецова сыйлагача сөтфинистерин, кени тулутун кулуура ушунтара суруйбт ахлыларын была тардан ахса. "Трун ытлы тавыстар эр, дун бары саната суек ийайх, кени дыйрыгас куушаны ушунтаны умуштуу истерин". Норуотун тавылабт таванар дун кени эттер М.А. Герасимова суруйбта.

Агратена Кузьмина ырыда хайдах тулуйуштубутун, ыраа кэра эйэтинэр абалаппытын туһуттан кини эрэ иккэ спордук курдук көрүлүүс да, кини соһуйусх да түгэннэрин көрсөтө. Ол кэнниттэн дьон-сэрэ саамый соһуотон иккэр, 55 сыл устата муннабыт «Кавказский вальс» ырытын кыллыгыттарынэр билгэсэти.

Салтанат Чуратчи годинени баһыялтан
оссилай болгусу оларга сойбуланы П.Е.
Гуляев, болгусу олар сойбуланы специална
М.П. Мамосва, уруду юмюргэ тигеурафия

директордан үлгүсөбүз П.М. Массачусетс,
"Айылы" клиника уу-уруш салыштырыла
О.А. Носов эсрде тышарын этитор, сөзөй
бөлүктөрүн тутардылар.

Аграфена Кузьминш добоггору уруау сылырга метр ола сылган түбөлүккө чейин түтүлүп кеткен агай-сыйган балыктар, аастыгы сарыган, уруау ырыаларын келтирүүдө.

Будьоро күнігэ мусубут дэжэ испирик

Ахьаньы 2 күндүз «Айлант» кинотеатрында Кузмина айар келгизе кытылыра бөлүшкөнүр. Чуралы куорайы дон жоругу белиниги мибыт көмүс кууштаах тарабылыштыгар Аграфена Иванович Кузминада оосо да ситибигизери, жорубушты бөлүшкөнүр.

Марфа ПЕТРОВА

Ханыят бәһээккэ бариллар графика: 16 ч 00 м. Бәһээккэ барилинна: 16 ч 00 м. "Сага олох" редакционный-издательский холбоонукта 27.10.2017 с. офсетка бичээттинна.
Типография адырылға: 678570 Чудараңы сэл. Карп Марко уул. 26 "а" Индекс: 54907. Ханыят издалмакка иттэ: олунньу куйаҥыгар, атырдьах айыныгар, үсүс айыныгар, атырдьах айыныгар, атырдьах айыныгар.